

Alla elever har rätt till skolbibliotek

Enligt skollagen ska alla elever i kommunala skolor och friskolor ha tillgång till skolbibliotek.

Men bara hälften av landets elever har tillgång till ett bemannat bibliotek. Ännu färre, fyrtio procent har tillgång till ett bibliotek som är bemannat mer än tjugo timmar i veckan. Ungefär trettio procent av alla skolenheter saknar helt skolbibliotek!

Skolbiblioteket ska särskilt uppmärksamma elever med funktionsnedsättning, samt invandrare och andra minoriteter. Elever med läshinder behöver mer hjälp än andra för att hitta litteratur som är lagom svår och samtidigt intressant.

Många behöver också tips om talböcker, hjälp att lära sig ladda ner på egen hand och att hitta fungerande läshjälpmiddel.

Skolbibliotek missar lässvaga

Endast 60% svarar att de har tillgång till anpassade medier och endast

47% har ansökt om talbokstillstånd och endast

40% gör särskilda insatser för elever med läs- och skrivsvårigheter

”Böcker talar inte för sig själva”

”Man måste fråga sig om det finns ett bibliotek om det inte är bemannat. Ett bibliotek måste ha professionell personal. Om det inte finns personal, då är det bara ett bokrum, säger Madeleine Hjort, ordförande för Nationella skolbiblioteksgruppen.

Ett skolbibliotek i världsklass

Hjulsbroskolan är en F-6 skola med ungefär 350 elever. Skolan ligger i utkanten av Linköping. För tre år sedan gick skolan med i kommunens satsning på fokusbibliotek. I våras fick biblioteket utmärkelsen ”Ett skolbibliotek av världsklass”, som delas ut av fackförbundet DIK. Hittills har 25 skolbibliotek utnämnts.

”Vi har inte råd vara utan skolbiblioteket”

Hösten 2010 startade Hjulsbroskolans satsning på skolbiblioteket. Då var Cecilia Persson ny som rektor.

”– Jag tänkte att kostnaden för skolbiblioteket skulle bli svår att klara på sikt. Men nu kan jag inte förstå hur vi skulle ha råd att vara utan. Biblioteket har blivit hjärtat i skolan, säger Cecilia Persson. De senaste tre åren har läsförmågan hos eleverna märkbart förbättrats. Det ger positiva effekter i alla ämnen, även i matematik och naturkunskap. Fler elever når målen. Rektor Cecilia Persson är säker på att skolbiblioteket har haft stor betydelse.

Hjulsbroskolans Handlingsplan

Undervisningen ska exempelvis stimulera elevens intresse för att läsa och skriva. Aktiviteter som fadderläsning, teknikläsning, bokcirkel, parläsning, nedladdning av talböcker och författarbesök. I planen står vem aktiviteten riktar sig till, vem som har ansvar och när den ska genomföras.

Dyslexiförbundet FMLS och Föräldraföreningen för Dyslektiska Barn anser

- Det är bra att tillgången till skolbibliotek garanteras i skollagen, men tyvärr säger skollagen inget om vad som definierar ett skolbibliotek.
- Ett skolbibliotek måste ha utbildad personal, som kan ge skolpersonal och elever guidning och råd.
- Ett skolbibliotek ska utöver "vanliga" böcker tillhandahålla talböcker, ljudböcker och gärna ha abonnemang på E-lib – böcker för samtliga elever.
- Alla lärare måste utbildas och informeras om vikten av läsning – även utanför skolarbetet och att det är oerhört viktigt att även elever med läshinder kommer med på läståget.

- Kunskapen och acceptansen måste bli bättre om att läsning av talböcker "med öronen" är att jämställa med läsning av svartskrift.
- Lustfylld läsning av böcker måste tidigt integreras i skolundervisningen. Högläsning för eleverna är en bra ingång till läsning och litteratur i yngre åldrar.

Dyslexiförbundet FMLS
www.dyslexi.org tel 08-665 17 00

Dyslexiförbundet FMLS

Läs... Läs...
Läs... Läs...

Om vikten av fungerande
Skolbibliotek
speciellt för elever med
Läshinder